

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33886
Nom	Història de l'art del segle XIX
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau d' Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau d' Història de l'Art	16 - Historia del arte contemporáneo. Historia del cine	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GIL SALINAS, RAFAEL	230 - Història de l'Art
PATUEL CHUST, JOSE P.	230 - Història de l'Art

RESUM

L'assignatura "Història de l'Art del segle XIX" forma part de las matèries obligatòries del Grau d'Història de l'Art, té una càrrega de 6 crèdits ETCS i compren un recorregut cronològic que va des de finals del segle XVIII fins a 1900. Pretén incloure de forma generalitzada la conformació de l'art i l'arquitectura i el seu desenvolupament al llarg d'uns 125 anys. La matèria s'estructura en 4 àrees temàtiques que comprenen fonamentalment l'època del Neoclassicisme, Romanticisme, Realisme i els moviments fi de segle, a més dels corresponents episodis arquitectònics que conviuen amb les arts plàstiques.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Coneixements bàsics d'Història de l'Art

Capacitat oral i escrita per a desenvolupar temàtiques pròpies de l'assignatura

Coneixements bàsics per a navegar per internet

COMPETÈNCIES

1006 - Grau d' Història de l'Art

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història d'art i la seua aplicació en l'activitat professional.
- Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre aspectes de la producció artístiques en les diverses facetes.
- Capacitat per transmetre informació, tant oral com escrita, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Desenvolupar un compromís amb els valors democràtics i la cultura de la pau en el marc de les activitats artístiques.
- Compromís amb els drets fonamentals referits a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
- Desenvolupar activitats que faciliten la integració de les persones amb discapacitat.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat a través del coneixement d'altres cultures.
- Capacitat per expressar de forma oral i escrita en la llengua pròpia i almenys en una llengua estrangera.
- Prendre contacte directe amb les obres artístiques mitjançant visites als monuments històrics, museus i exposicions que mostren al públic aquest tipus d'obres.
- Capacitat de lectura de l'entorn a partir de l'anàlisi, l'observació i la deducció de la informació procedent de les obres artístiques produïdes al llarg de la història.
- Capacitat per dissenyar un projecte integral de gestió del bé artístic, des del seu coneixement fins a la seua explotació social.
- Coneixement crític de les coordenades espaciotemporals de la història de l'art.
- Visió diacrònica general de la història de l'art universal.
- Coneixement de l'art contemporani.

- Coneixement del cinema i altres mitjans audiovisuals.
- Coneixement de la bibliografia actualitzada, anàlisi crítica d'aquesta, i capacitat per realitzar una síntesi a partir d'un posicionament crític.
- Saber aplicar els coneixements instrumentals aplicats a la història de l'art per interpretar i manejar gràfics, fotografies, imatge en moviment, informàtica i materials de l'obra d'art.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1r.- Conèixer les característiques, funcions i línies bàsiques de la producció artística, la seua funció, el seu entorn cultural i la seua evolució, vinculant sempre l'obra d'art amb el context social, econòmic, polític i ideològic.

2n.- Conèixer i interpretar la teoria de l'art i el pensament estètic dins dels diferents contextos culturals, socials, econòmics, polítics i ideològics que han condicionat els discursos, l'estètica, la funció, les tècniques i els llenguatges formals de l'art del període proposat.

3r.- Conèixer específicament les fonts, les tendències, els artistes i les obres més importants i representatius de cada un dels corrents artístics del període proposat.

4t.- Conèixer els distints enfocaments metodològics de la Història de l'Art d'este període i desenvolupar capacitat per a aplicar-los en la realització de treballs específics bibliogràfics, estats de la qüestió, i/o anàlisi i interpretació de les fonts, documentals, literàries o dels *mass-media*.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

0. Introducció.

Els condicionants històrics de l'art del segle XIX

1. 1. El nou classicisme.

La recuperació del món clàssic. Acadèmies, premis i salons. L'arquitectura neoclàssica. L'escultura neoclàssica: Canova i Thorvaldsen. La pintura neoclàssica: David. Francisco de Goya: del classicisme a l'expressionisme.

2. 2. L'emoció romàntica.

El culte a les passions. L'arquitectura historicista. L'estil Segon Imperi. Pintura romàntica: preromanticisme, romanticisme ple. La Germanor Pre-Rafaelita. L'escultura.

3. 3. L'urbanisme utòpic del segle XIX i les primeres actuacions.

El naixement de l'urbanisme contemporani. L'urbanisme utòpic: Owen, Fourier, Godin, Cabet i les actuacions urbanístiques de Nova York i Washington.

4. 4. El realisme.

La conquesta de la realitat. Courbet, pare del realisme. El desenvolupament de la pintura realista. L'escultura realista.

5. 5. La veritat objectiva: impressionisme, neoimpressionisme i postimpressionisme.

Antecedents. Mètode i tècniques impressionistes. Monet i el desenvolupament de l'impressionisme. L'escultura impressionista: Auguste Rodin. Els pintors neoimpressionistes. Els pintors postimpressionistes.

6. 6. El simbolisme francès.

La pintura com a coneixement interior. Gustave Moreau i el desenvolupament del simbolisme.

7. 7. L'arquitectura del ferro.

La nova tecnologia constructiva. El panorama europeu: ponts, fàbriques, estacions de ferrocarril, mercats i galeries comercials, hivernacles, biblioteques i pavellons expositius. L'Escola de Chicago.

8. 8. El modernisme.

La nova estètica art nouveau. Les arts aplicades: arts gràfiques, vidre, joieria i mobiliari. Els grans nuclis de desenvolupament arquitectònic. La pintura modernista.

9. 9. Urbanisme en la segona meitat del segle XIX.

Les noves ciutats. El París de Haussmann. El Ring de Viena. L'Eixample de Barcelona d'Idelfons Cerdà. La Ciutat Lineal d'Arturo Soria. La Ciutat Jardí d'Ebenezer Howard.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**A. Tres hores setmanals de classe presencial.**

Aquestes hores es distribuiran de la manera següent:

- 1) Classes teòriques impartides pels/les professors/es (30 hores/curs)

Estes classes tindran una duració de 2 hores a la setmana, en les quals el professorat exposarà a l'alumne/a els aspectes essencials de la matèria, tractaran de sistematitzar els continguts i proporcionaran i facilitaran bibliografia per a la preparació de l'examen.

- 2) Classes pràctiques (15 hores/curs)

La realització d'exercicis pràctics tindrà lloc durant 1 hora a la setmana dins de les classes presencials establides.

L'objectiu és ajudar l'alumne/a en l'exercici de la lectura, l'anàlisi i la comprensió dels textos, anàlisi d'obres d'art i treballs publicats que es faciliten en la bibliografia de referència.

B. Assistència a seminaris o activitats complementàries

Dins d'este apartat s'inclou l'assistència de l'alumne/a a una activitat, orientada pels docents de l'assignatura, com a visites fora de l'aula a museus, col·leccions i monuments o l'assistència a conferències i/o seminaris monogràfics, etc. Perquè siga valorada l'activitat, s'haurà d'entregar una memòria, les característiques i estructura de la qual es comunicaran a l'alumne/a amb anterioritat a la realització de l'activitat. El conjunt de les activitats pràctiques dins i fora de l'aula seran entregades en paper per a l'avaluació final.

C. Assistència a tutories no programades

L'alumne/a podrà assistir a les hores d'atenció que el professorat tinga establides a fi de realitzar consultes sobre qualsevol aspecte o dubte relacionat amb l'assignatura.

D. Assistència a tutories programades

L'alumne/a podrà assistir a tutories programades per part del professorat amb la finalitat d'ampliar aspectes teoricopràctics, en sessions programades fora de l'horari docent.

AVALUACIÓ

S'avaluarà:

1r L'examen final, en el que es valoraran tant l'exposició dels coneixements teòrics adquirits com la seua aplicació pràctica.

2n L'assistència a seminaris, conferències, anàlisi d'aspectes concrets, lectura d'obres teòriques o altres activitats complementàries, dels que caldrà presentar una memòria per a la seua avaluació final.

3r Treballs individuals proposats pels professors/es.

El percentatge exacte que representa cada un d'estos aspectes en la nota final és el següent:

Prova escrita: examen	60 %
Lectures i activitats complementàries	20 %
Avaluació de treballs individuals	20 %
TOTAL	100 %

Per a la segona convocatòria, el professor o la professora tindran necessàriament en compte les qualificacions obtingudes durant el curs en les diverses tasques i activitats realitzades al marge de les proves escrites. No obstant això, les qualificacions de les proves de preparació de classes teòriques, controls de lectura, treballs pràctics i activitats complementàries només seran considerades en les dos primeres convocatòries. En el cas que no s'hagen realitzat les activitats durant el curs, no es computarà en la nota final de la segona convocatòria la part que correspon a elles en la qualificació final. En la segona convocatòria no s'admeten treballs ni memòries d'activitats complementàries, només es realitza l'examen.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARGAN, G. C., El arte moderno, Barcelona, Daimon, 1972
- HITCHCOCK, H. R., Arquitectura de los siglos XIX y XX, Madrid, Cátedra, 1985.
- ARNANSON, H.H., Arte Moderno, Barcelona, Daimon, 1972.

- ARTOLA, M., La burguesía revolucionaria, 1808-1874, Madrid, 1973.
- ASSUNTO, R., Los teóricos del Neoclasicismo en Arte, Arquitectura y Estética del siglo XVIII, Madrid, 1980.
- BARR, A.H. Jr., La definición del Arte Moderno, Madrid, Alianza, 1989.
- BORNEY, E., Cómo reconocer el arte del Neoclasicismo, Barcelona, 1996.
- CHUECA GOITIA, F., Historia de la arquitectura occidental. IX. Neoclasicismo, Madrid, Ed. Dossat, 1985.
- FRANCASTEL, P., Arte, arquitectura y estética en el siglo XVIII, Madrid, Akal, 1980.
- GAYA NUÑO, J.A., "El Siglo XIX", Ars Hispaniae, vol. XIX, Madrid, Plus Ultra, 1966, 1977
- HAMILTON, G.H., Pintura y Escultura en Europa 1880-1940, Madrid, Cátedra, 1980
- HERNANDO, J., Arquitectura en España, 1770-1900, Madrid, Cátedra, 1989.
- HESS, W., Documentos para la comprensión del arte moderno, Buenos Aires, 1978.
- HONOUR, H., Neoclasicismo, Madrid, Xarait, 1982
- HONOUR, H., El Romanticismo, Madrid, Alianza, 1981
- LAFUENTE FERRARI, E., Breve Historia de la Pintura Española, Madrid, Tecnos, 1987 (2 vols.).
- MICHELI, M. de, Las Vanguardias Artísticas del Siglo XX, Madrid, Alianza, 1985.
- MORRIS, W., Arte y sociedad industrial, Valencia, 1975
- NOCHLIN, L., El Realismo, Madrid, Alianza, 1991.
- NOVOTNY, F., Pintura y Escultura en Europa, 1780-1880, Madrid, Cátedra, 1981.
- PARDO CANALÍS, E., Escultura neoclásica en España, Madrid, C.S.I.C., 1957
- PRAZ, M., Gusto neoclásico, Barcelona, Gustavo Gili, 1982.
- REWALD, J., El Impresionismo, Barcelona, Seix Barral, 1981 (2 vols.).
- REYERO, C. y FREIXA, M., Pintura y Escultura en España. 1800- 1910, Madrid, Cátedra, 1995.
- PATUEL, PASCUAL y GIL, RAFAEL: Arte del siglo XIX (1760-1910). Publicacions de la Universitat de València, 2021.